

НЕ НАДЫХАЦА, НЕ НАГЛЯДЗЕЦА, НЕ НАСПЯВАЦА...

З якімі эмоцыямі беларусы замежжа праходзілі творчую стажыроўку

Творчыя стажыроўкі, на якіх кіраўнікі замежных беларускіх калектываў мастацкай творчасці і грамадскіх арганізацый беларусаў замежжа знаёмяцца з гісторыяй, культурай, традыцыямі і сучасным жыццём нашай краіны, ладзяцца з 2016 года.

Дзякуючы Міністарству культуры і Рэспубліканскаму центру нацыянальных культур падобнымі сустрэчамі маюцца сувязі з дыяспарамі і ствараюцца ўмовы для папулярызацыі нашых здобаткаў у краінах пражывання беларусаў замежжа. Колькасць заявак на ўдзел у падобных мерапрыемствах з кожным годам павялічваецца, пашыраецца географія ўдзельнікаў. На гэты раз у праграме ўзялі ўдзел госці з Амерыкі, Італіі, Казахстана, Літвы, Латвіі, Эстоніі, а таксама з розных куткоў Расійскай Федэрацыі. Па веды і па ўражанні прыехалі 39 беларусаў замежжа.

СУСТРЭЧА

— Заўсёды, калі прыязджаю на Радзіму, адчуваю хваляванне незвычайнае. Дыхаю гэтым паветрам, атрымліваю асалоду ад фарбаў, водаараў, — дзеліцца ўражаннем кіраўнік культурнага цэнтру «Беларусь» Паўладарскай вобласці Казахстана Любоў Богнат. — Калі трапляеш сюды, адчуванні сапраўды неперарадавальныя, бясконца слёзы радасці і замілавання...

22 гады жанчына ўзначальвае грамадскую арганізацыю, якая аб'ядноўвае беларусаў у Казахстане, захоўвае і прапагандуе культуру, традыцыі, пераняты ад дзядоў і бацькаў. Тут імкнуча не забывацца на народны календар, адзначаюць Каляды, Масленіцу, Гуканне вясны і іншыя святы. З розных куткоў Казахстана беларусы з'яжджаюцца на купальскія фестывалі. Моладзі вельмі падабаюцца карагодзі. Уражае сваімі танцамі і калектывы «Крынічка», сабраны пераважна з этнічных беларусаў — некаторым бабумі, якія захоўваюць нацыянальныя песні і танцы, ужо за 80 гадоў.

Падчас сустрэчы з міністрам культуры Анатолем Маркевічам, што прайшла ў Нацыянальнай бібліятэцы, Алена Богнат атрымала сертыфікат на цымбалы. Гэты музычны інструмент яны папрасілі ў міністра летась, калі ён наведваў Дні беларускай культуры, што праходзілі ў Казахстане.

УСІХ ПАЯДНАЛА...

«КУПАЛІНКА»

Удзельнікаў стажыроўкі ў Нацыянальнай бібліятэцы чакаў творчы сюрпрыз — выхаванка Мінскага музычнага каледжа пачала іграць для іх «Купалінку». Чатыры дзясяткі людзей, якія прыехалі з розных краін і яшчэ не паспелі перазнаёміцца, адначасова пачалі спяваць. У адзін голас, у адно дыханне. У многіх на вачах былі слёзы.

На сустрэчы ў Нацыянальнай бібліятэцы прадставілі беларускай дыяспары за шматгадовую плённую працу па захаванні і перадачы нацыянальных традыцый атрымалі ўзнагароды ад Міністэрства культуры.

Таксама беларусы замежжа змаглі задаць пытанні міністру культуры. У асноўным пытанні датычыліся далейшага супрацоўніцтва. Так, старшыня Алушцінскай нацыянальна-культурнай аўтаноміі

русь», пададзенае на кірыліцы, «не счытваецца».

Міністр культуры заўважыў, што такія сустрэчы ўзбагачаюць абодва бакі. Беларусы замежжа дзеліцца сваімі напрацоўкамі. У сваю чаргу, на стажыроўцы яны атрымліваюць багата інфармацыі пра культуру, традыцыі і работу, якая праводзіцца для захавання самабытнай спадчыны. Дадому госці едуць з ідэямі, якія могуць рэалізаваць у сабе. Такія сустрэчы садзейнічаюць развіццю культурнай дыпламатыі. «Чым больш нашы землі распаўсюджваюць добрых праўдзівых слоў у сабе на месцах, тым больш разумелая, спраўдлівая і аб'ектыўная карціна будзе прадстаўлена пра нашу краіну. Яны могуць сваімі вачыма ўбачыць, адчуць і перанесці ўсе эмоцыі, распеваць пра прыгажосць нашай краіны тым людзям, якія за мяжой чакаюць добрых навін і пасылаў

Міністр культуры Анатоль **МАРКЕВІЧ** уручае дыплом старшынні грамадскага аб'яднання «Культурны цэнтр «Беларусь» Паўладарскай вобласці» Любоў **БОГНАТ**.

на ў танцах і якая спецыфіка ў розных рэгіёнаў Беларусі, але і засвоівалі тэхніку выканання асобных элементаў «Крыжачка», «Мікіты», «Зязюлі», «Лявоніхі», запісвалі словы песні, пад якую можна пагуляць у «Падушачку», слухалі аўтэнтычныя спесы ў выкананні студэнцкіх калектываў.

Госці ўпэўненыя, што новыя веды будуць запатрабаваныя ў краінах іх пражывання. Так Віктар і Наталія Сінкевічы з вёскі Тургенёўка Ірчукскай вобласці захапіліся беларускімі танцамі і спевамі, якія плануюць выкарыстоўваць у тым ліку і ў рабоце з турыстамі. У іх вёсцы, якая стваралася ў часы Стальпінскай рэформы, ужо больш за стагоддзе жывуць беларусы. Захоўваюцца культура, нацыянальная кухня, працуе этнаграфічны музей. І, як аказалася, гэты захаваны з часоў дзядоў уклад беларускай вёскі цікавы гасцям, якія прыязджаюць у Сібір. І вандроўкі ў беларускую вёску — адзін з найпапулярнейшых сельскіх маршрутаў у Ірчукскай вобласці.

Традыцыйна ў межах творчай стажыроўкі госці сустракаюцца ў апарце Улаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў. Аляксандр Румак распавёў суайчыннікам пра работу, якая праводзіцца ў краіне для падтрымкі беларусаў замежжа і перспектывы супрацоўніцтва: «Кожная такая сустрэча — для нас свята. Мы заўсёды стараемся падарыць літаратуру, якую вы зможаце выкарыстоўваць у сваёй рабоце. Вельмі краане, калі за тысячы кіламетраў адсюль малія пішучы вершы, маюць карціны па сюжэтах беларускіх казак. Гэта прыклад і для дзяцей у на-

Фота: Лілія Голіца

○ Да ведама

У Беларусі шмат робіцца для таго, каб суайчыннікі за мяжой маглі захаваць культуру сваёй нацыі, этнічную самабытнасць, адстойваць і прасоўваць інтарэсы гістарычных радзім у краінах пражывання. За апошнія пяць гадоў беларускім творчым калектывам з дваццаці краін свету бязвыплатна перададзена больш за 700 камплектаў беларускіх касцюмаў, дзве тысячы выданняў, 850 вырабаў دکаратыўна-прыкладнога мастацтва, 50 народных музычных інструментаў. За гэты час 70 беларускіх самадзейных і прафесійных калектываў бралі ўдзел у 14 фестывалях. 46 творчых дэлегацый беларусаў замежжа ўдзельнічалі ў розных мерапрыемствах у нашай краіне. Упершыню ў 2022 годзе ў Фестывалі нацыянальных культур у Гродне ўзялі ўдзел беларусы з Расіі і Латвіі. А ўжо налета ў нашай краіне пройдзе фестываль мастацтваў беларусаў свету.

ад нашых землякоў», — упэўнены Анатоль Маркевіч.

НОВЫЯ ВЕДЫ

Праграма творчай стажыроўкі была вельмі насычаная. Госці наведалі мемарыяльны комплекс «Трасцянец», Храм-Помнік у гонар Усіх Святых у Мінску, Мірскі і Нясвіжскі замкі. У Лагойску яны пабывалі ў раённым цэнтры культуры, пазнаёміліся з мастацкай галерэяй Сяргея Давідовіча. На майстар-класах выучылі вакалу, танцам, рамяствам, знаёміліся з нацыянальнай кухняй. На цэлы дзень беларусы замежжа ператварыліся ў навучанцаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, дзе не проста даведаліся, якая сімволіка схава-

шай краіне, як можна любіць і цаніць тое, што маеш».

Пра традыцыі, якія захоўваюцца і перадаюцца на беларускіх землях, удзельнікам творчай стажыроўкі расказалі кандыдат культуралогіі Янка Крук і дацэнт кафедры рэжысуры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў Аскана Катовіч. З мэтай захавання і папулярызацыі беларускай культуры і гісторыі суайчыннікам былі перададзеныя кнігі па памятных мясцінах Беларусі, а таксама пра беларускія нацыянальныя традыцыі і правілы народнай культуры. Кіраўнікам грамадскіх аб'яднанняў беларусаў замежжа былі ўручаны ўзнагароды і перададзеныя нацыянальныя касцюмы.

Алена ВАЙЦЯХОВІЧ.